Suvestinė redakcija nuo 2014-11-01 iki 2016-06-15

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. 103-4604, i. k. 1021010ISTA0IX-1132

Nauja redakcija nuo 2012-06-30:
Nr. XI-2087, 2012-06-21, Žin. 2012, Nr. 76-3931 (2012-06-30), i. k. 1121010ISTA0XI-2087

LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMAS

2002 m. spalio 10 d. Nr. IX-1132
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Įstatymo paskirtis – nustatyti, kurios įmonės turi strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie įrenginiai turi ypatingą strateginę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie iš jų nuosavybės teise privalo priklausyti valstybei, kuriuose iš jų kapitalo dalį gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, o kuriuose iš jų privalo būti palikta sprendžiamoji galia valstybei, kaip numatyta šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje. Šiuo įstatymu taip pat nustatoma tvarka ir kriterijai, kuriais vadovaujantis įvertinama strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialių dalyvių atitiktis nacionalinio saugumo interesams, apibrėžiami svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys ūkio sektoriai, taip pat ypatingą strateginę ir strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai bei jiems ir investuotojams į svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius ūkio sektorius arba ketinantiems vykdyti veiklą ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos teritorijoje taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Nacionalinio saugumo interesai** – valstybės nepriklausomybės ir suvereniteto apsauga, europinė ir transatlantinė integracija, grėsmių ir rizikos veiksnių esminę reikšmę visuomenės saugumui turintiems energetikos ir kitiems ūkio sektoriams mažinimas.

2. **Potencialus dalyvis** – fizinis arba juridinis asmuo, oficialiai pareiškęs ketinimą ar interesą įsigyti strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės arba įmonės, steigiamos ar veikiančios svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje, akcijų arba įgyti nuosavybės, valdymo ar bet kurias kitas teises į ypatingą strateginę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius. Šiame įstatyme numatytais atvejais potencialiu dalyviu laikytinas ir esamas strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės akcininkas, siekiantis papildomai įsigyti įmonės akcijų.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

3. **Specialiosios saugumo priemonės** – teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse nustatytos sąlygos ir reikalavimai, skirti esminių valstybės interesų (valstybės saugumo, suvereniteto, ekonominės galios, visuomenės sveikatos ir saugios aplinkos, viešosios tvarkos užtikrinimo ir kitų) apsaugai, siekiant užkirsti kelią grėsmę keliantiems veiksmams ir neveikimui, šalinti jų atsiradimo

priežastis ir sąlygas.

4. **Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės ir ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai** – Lietuvos Respublikoje esančios ar steigiamos įmonės, projektuojami ar statomi įrenginiai, kuriems pagal jų paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį šis įstatymas priskiria ypatingą strateginę, strateginę arba svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui ir kuriems dėl esminių nacionalinio saugumo interesų apsaugos nustatomos sąlygos ir reikalavimai dėl įmonių ar įrenginių nuosavybės ar valdymo ar bet kurių kitų teisių, įmonių kapitalo struktūros ir jo pokyčių, taip pat reikalavimai, kuriuos turi tenkinti potencialūs dalyviai.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

5. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „nacionalinis investuotojas“ ir „projekto įgyvendinimo bendrovė“ suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme (toliau – Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymas).

3 straipsnis. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios valstybės ir savivaldybės įmonės ir valstybei nuosavybės teise priklausantys įrenginiai

1. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi šios valstybės ir savivaldybės įmonės:
1) akcinė bendrovė Lietuvos paštas;
2) valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė;
3) valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija;
4) valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra;
5) valstybės įmonė „Oro navigacija“;
6) valstybės įmonė „Automagistralė“;
7) valstybės įmonė „Alytaus regiono keliai“;
8) valstybės įmonė „Kauno regiono keliai“;
9) valstybės įmonė „Klaipėdos regiono keliai“;
10) valstybės įmonė „Marijampolės regiono keliai“;
11) valstybės įmonė „Panevėžio regiono keliai“;
12) valstybės įmonė „Šiaulių regiono keliai“;
13) valstybės įmonė „Tauragės regiono keliai“;
14) valstybės įmonė „Telšių regiono keliai“;
15) valstybės įmonė „Utenos regiono keliai“;
16) valstybės įmonė „Vilniaus regiono keliai“;
17) valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija;
18) valstybės įmonė Lietuvos oro uostai;
19) savivaldybės įmonė Šiaulių oro uostas.

2. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi šie valstybei nuosavybės teise priklausantys įrenginiai, jų priklausiniai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu nustatytos šių įrenginių nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos:
1) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai;
2) valstybinės reikšmės keliai pagal Vyriausybės patvirtintą sąrašą;
3) skrydžių valdymo sistemos įrenginiai;
4) viešojo naudojimo geležinkeliai;
5) polderiai ir jų statiniai, patikėjimo teise valdomi Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybių ir Pagėgių savivaldybės;
6) aerodromai.

3. Svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi šie ūkio sektoriai:

1) energetikos;
2) transporto;
3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
4) finansų ir kredito.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės įmonės gali būti pertvarkytos į akcines bendroves ar uždarąsias akcines bendroves arba reorganizuotos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais būdais tik Lietuvos Respublikos Seimui priėmus atitinkamą įstatymą.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti įrenginiai nuosavybės teise priklauso valstybei, bet įstatymų numatytais atvejais ir teisės aktų nustatyta tvarka gali būti išnuomoti ir perduoti pagal panaudos sutartį arba gali būti perduoti valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms valstybės įmonėms, šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytoms savivaldybėms ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytoms įmonėms.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

4 straipsnis. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės ir įrenginiai

1. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi šios įmonės, kurių kapitalo gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei:
1) akcinė bendrovė „Detonas“;
2) akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;
3) akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;
4) akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;
5) akcinė bendrovė Lietuvos energija, AB;
6) akcinė bendrovė LITGRID AB;
7) akcinė bendrovė AB LESTO;
8) akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;
9) nacionalinis investuotojas;
10) suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;
11) suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė.

2. Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi įrenginiai, sudarantys 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros perdavimo tinklą ir naftos terminalas, esantis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, bei jų priklausiniai. Šie įrenginiai gali priklausyti nuosavybės teise arba būti naudojami valstybės, valstybės (tiesiogiai arba netiesiogiai) kontroliuojamų juridinių asmenų arba kitų nacionalinio saugumo interesus atitinkančių subjektų.

3. Šiame įstatyme valstybės sprendžiamoji galia reiškia, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytose įmonėse valstybei tiesiogiai ar per jos kontroliuojamas įmones turi priklausyti daugiau kaip 1/2 balsų suteikiančių šių įmonių akcijų.

4. Užsienio kapitalas sudaro šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių kapitalo dalį tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir privatus Lietuvos nacionalinis kapitalas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. Po šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių pertvarkymo, reorganizavimo ar atskyrimo veiksiančiose įmonėse turi išlikti valstybės sprendžiamoji galia.

6. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems juridiniams asmenims atskirų juridinių asmenų rūšis reglamentuojantys įstatymai taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

5 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios yra ir šios įmonės:
1) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;
2) akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“;
3) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

4) akcinė bendrovė TEO LT, AB;

5) akcinė bendrovė „Achema“;

6) vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančios įmonės pagal Vyriausybės patvirtintą sąrašą;

7) akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla.

8) akcinė bendrovė AB „Amber Grid.

Papildyta straipsnio punktu:
Nr. XII-853, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04861

2. Vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančios įmonės, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 6 punkte, nuosavybės teise turi priklausyti valstybei ar savivaldybei arba valstybei ar savivaldybei turi priklausyti daugiau kaip 3/4 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių šių įmonių akcijų.

3. Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybės akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami 4 straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodyto nacionalinio investuotojo akcininko teises, ta apimtimi, kiek yra valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų, užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos projekto įgyvendinimo bendrovės kapitale dalyvaujant strateginiam investuotojui ir (arba) strateginiams partneriams (ir (arba) jų kontroliuojamiems asmenims) būtų apsaugoti esminiai nacionalinio saugumo ir valstybės interesai. Esminiai nacionalinio saugumo ir valstybės interesai yra apsaugomi atliekant potencialių šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimą, kai to reikalaujama pagal šio įstatymo 7 straipsnį.

6 straipsnis. Ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai bei jiems ir investuotojams taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės

1. Ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungtys su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės elektros energetikos sistemomis ir suskystintų gamtinių dujų terminalas bei jų priklausiniai.

2. Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybės akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių elektros perdavimo jungčių statytojo ir operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės ir suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus akcininkų teises, ta apimtimi, kiek yra valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų, užtikrina, kad:

1) elektros perdavimo jungčių statytojas ir operatorius, suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius efektyviai ir atsižvelgiant į kiekvieno iš jų funkcinę paskirtį prisidėtų prie pagrindinio Lietuvos Respublikos energetikos sistemos uždavinio įgyvendinimo – neribotą laiką, nepriklausomai, saugiai ir patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija ir (arba) šiluma bei gamtinėmis dujomis ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis;

2) elektros perdavimo jungtys į Lenkijos Respubliką ir Švedijos Karalystę, užtikrinančios efektyvius ir reikiamos apimties elektros energijos mainus tarp Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos ir kontinentinės Europos elektros tinklų, pradėtų veikti per protingai trumpiausią laiką;

3) elektros perdavimo jungčių į Lenkijos Respubliką ir Švedijos Karalystę techniniai sprendimai ir parametrai būtų parinkti taip, kad pagrindinė branduolinei (atominei) elektrinei reikalingų galios rezervų dalis galėtų būti gaunama iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir būtų tenkinamos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos darbo sinchroniniu režimu su kontinentinės Europos elektros tinklais sąlygos;

4) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema būtų parengta neatidėliotinam prisijungimui prie kontinentinės Europos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kai tik bus įrengtos elektros tinklų jungtys, įgyvendintos techninės priemonės ir atlikti veiksmai, reikalingi Lietuvos Respublikai tapti kontinentinės Europos elektros tinklų dalimi;

5) elektros perdavimo jungčių statytojo ir operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių, kuriose valstybė turi sprendžiamąją galią, vadovai ir jų pavaduotojai, taip pat asmenys, siekiantys eiti arba einantys pareigas, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo suteikiama teisė be palydos patekti prie ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių, priimti sprendimus dėl šių įrenginių funkcionavimo (toliau – vadovaujantys asmenys), būtų patikrinti šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungtims su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės energetikos sistemomis ir investuotojams į šias jungtis taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės.

4. Teisės aktuose nustatomos šios nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės:

1) fizinės ir informacinės saugos reikalavimai;

2) darbuotojų atitikties reikalavimai;

3) energijos tiekimo saugumas ir pirminių energijos šaltinių diversifikacija;

4) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimas.

5. Asmenys negali būti paskirti arba eiti pareigų, nurodytų šio straipsnio 2 dalies 5 punkte, jeigu yra šios aplinkybės:

1) asmuo buvo nuteistas už nusikaltimą Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai arba nusikaltimą visuomenės saugumui, arba nusikaltimą, susijusį su disponavimu ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, sprogstamosiomis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba karine įranga, nepaisant to, ar išnyko teistumas;

2) asmuo buvo nuteistas už bet kokį labai sunkų nusikaltimą, nepaisant to, ar išnyko teistumas;

3) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar apysunkio nusikaltimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

4) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar valdymo tvarkai ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą, arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo treji metai;

5) asmuo įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniu arba jam taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;

6) asmuo dėl Lietuvos Respublikai priešiškų interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

7) asmuo dalyvauja ar dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba žinodamas palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

8) asmeniui taikomos prevencinės poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

9) asmuo per paskutinius trejus metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

10) asmuo daugiau negu vieną kartą per pastaruosius trejus metus buvo baustas už administracinio teisės pažeidimo padarymą, kai pažeidimas ar jo padarymas yra susijęs su alkoholio arba narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimu;

11) asmuo turi psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė įrenginių, turinčių ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, saugai. Psichinės veiklos sutrikimų sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

12) asmuo atsisako pateikti šio straipsnio 8 dalyje nurodytus dokumentus arba pateikia melagingus duomenis, galinčius turėti įtakos sprendimui dėl paskyrimo eiti pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalies 5 punkte.

6. Užsienio valstybių piliečiai ar asmenys be pilietybės, laikinai ar nuolat negyvenantys Lietuvos Respublikoje, gali būti paskirti arba eiti pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalies 5 punkte, tik jeigu nenustatomos šio straipsnio 5 dalyje nurodytos aplinkybės, remiantis užsienio valstybės, kurios piliečiai jie yra arba kurioje nuolat gyvena, teisės aktais ir šių valstybių kompetentingos institucijos tai patvirtina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Vidaus reikalų ministerija) prašymu (dėl šio straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 8, 10 punktuose nurodytos informacijos), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento (toliau – Valstybės saugumo departamentas) prašymu (dėl šio straipsnio 5 dalies 6, 7 punktuose nurodytos informacijos) ir pačių asmenų prašymu (dėl šio straipsnio 5 dalies 5, 9, 11 punktuose nurodytos informacijos).

7. Vadovaujantį asmenį į pareigas skiriančiam įmonės vadovui, kolegialaus valdymo organui (toliau – į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas) jų prašymu (prieš paskiriant) arba savo iniciatyva (bet kuriuo metu, kai paaiškėja atitinkamos aplinkybės) šio straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 8, 10 punktuose ir 6 dalyje nurodytą informaciją teikia Vidaus reikalų ministerija, šio straipsnio 5 dalies 6, 7 punktuose ir 6 dalyje nurodytą informaciją teikia Valstybės saugumo departamentas, šio straipsnio 5 dalies 5, 9, 11 punktuose ir 6 dalyje nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys vadovaujantys asmenys.

8. Prašymo pateikti informaciją apie vadovaujantį asmenį formą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Kartu su rašytiniu prašymu pateikti informaciją apie vadovaujantį asmenį prašymą teikiantis subjektas privalo pateikti Vidaus reikalų ministerijai ir Valstybės saugumo departamentui nustatytos formos vadovaujančio asmens, apie kurį prašoma pateikti informaciją, sutikimą būti tikrinamam ir Valstybės saugumo departamento nustatytus dokumentus šio straipsnio 5 dalyje nurodytoms aplinkybėms įvertinti.

9. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją apie vadovaujantį asmenį Vidaus reikalų ministerija ir Valstybės saugumo departamentas pateikia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie vadovaujantį asmenį gavimo dienos. Šis terminas Vidaus reikalų ministerijos ar Valstybės saugumo departamento motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 40 darbo dienų, jeigu vadovaujantis asmuo yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje. Jeigu per nurodytą terminą informacija nėra pateikiama, laikoma, kad asmenys turi teisę būti paskirti ar eiti šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytas pareigas.

10. Į pareigas vadovaujantį asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl šio vadovaujančio asmens tinkamumo siekiamoms arba einamoms pareigoms. Į pareigas vadovaujantį asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie šį vadovaujantį asmenį negali perduoti ar kitaip atskleisti tretiesiems asmenims, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus atvejus.

11. Į pareigas vadovaujantį asmenį skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti šio vadovaujančio asmens į pareigas, privalo per 3 darbo dienas apie tai informuoti šį vadovaujantį asmenį ir su Vidaus reikalų ministerijos bei Valstybės saugumo departamento pateikta informacija jį supažindinti pasirašytinai, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptinta informacija.

12. Asmuo priimtą sprendimą neskirti į pareigas gali skųsti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

13. Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas, į pareigas vadovaujantį asmenį skiriantys ar paskyrę subjektai privalo užtikrinti, kad vadovaujančio asmens duomenys, gauti šiame straipsnyje nustatyta tvarka, būtų tvarkomi ir saugomi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas

1. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas atliekamas šio straipsnio nustatyta tvarka ir atvejais.

2. Potencialaus dalyvio atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas atliekamas tais atvejais, kai jis:

„1) veikdamas savarankiškai ar Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – Vertybinių popierių įstatymas) nustatytais atvejais kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, siekia įgyti akcijų, suteikiančių 1/20 ar daugiau balsų strateginę arba svarbią reikšmę turinčioje įmonėje arba įmonėje, veikiančioje šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytame svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje;

2) veikdamas savarankiškai ar Vertybinių popierių įstatymo nustatytais atvejais kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, siekia įgyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia daugiau kaip 1/3 balsų strateginę arba svarbią reikšmę turinčioje įmonėje arba įmonėje, veikiančioje šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytame svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje;

3) siekia įgyti nuosavybės ar valdymo ar bet kurias kitas teises į strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį įrenginį arba ketina vykdyti veiklą į šių įrenginių nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zoną patenkančioje teritorijoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

3. Vyriausybė sudaro potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisiją (toliau – Komisija). Į Komisiją Vyriausybė skiria savo ir nacionalinio saugumo srityje kompetentingų institucijų atstovus, tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą.

4. Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įmonių, nuosavybės teise turinčių arba naudojančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius, valdymo organai dėl potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo, gavę atitinkamo potencialaus dalyvio sutikimą, privalo kreiptis į Komisiją, pateikdami Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją apie potencialius dalyvius, kurią gauna iš potencialių dalyvių.

5. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimą Komisijoje gali inicijuoti Vyriausybė, taip pat valstybės arba savivaldybės institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba kuri priima sprendimus dėl investicijų į svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį ūkio sektorių arba sprendimus dėl investicijų strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, arba potencialus dalyvis.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

6. Atlikdami potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimą, Komisijai išvadas pagal savo kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka teikia Valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, kitos ikiteisminio tyrimo įstaigos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Komisijos sprendimu – kitos institucijos.

7. Sprendimą dėl potencialaus dalyvio atitikties nacionalinio saugumo interesams priima Komisija, įvertindama asmens atitiktį šio straipsnio 10 dalyje nustatytiems kriterijams ir įvertinime dalyvaujančių kompetentingų valstybės institucijų išvadas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo atitinkamo kreipimosi pateikimo. Jeigu per nurodytą terminą Komisija nepriima sprendimo, laikoma, kad asmuo atitinka nacionalinio saugumo interesus.

8. Nacionalinio saugumo interesus atitinkančiu asmeniu laikomas potencialus dalyvis, dėl kurio šio straipsnio nustatytais pagrindais ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka yra atliktas atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas ir priimtas sprendimas, kad tikrinamas asmuo atitinka nacionalinio saugumo interesus.

9. Kai asmuo yra juridinis asmuo, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir asmenys, tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai turintys daugiau kaip 2/3 balsų suteikiančių šios įmonės akcijų.

10. Potencialus dalyvis pripažįstamas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus, jeigu jis atitinka visas šias sąlygas:

1) atitinka šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytus europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus;

2) nėra dominuojantis kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo, kai tokie ryšiai gali būti laikomi grėsme nacionaliniam saugumui;

3) neturi nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių asmenimis;

4) nėra duomenų, kad asmuo yra susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;

5) nėra padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų ar dėl jo neatliekami procesiniai veiksmai dėl nurodytų nusikaltimų padarymo, taip pat juos atitinkančių veikų užsienio valstybėse;

6) teisės aktų nustatyta tvarka nėra pripažintas padaręs nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (ar) per pastaruosius 24 mėnesius iš esmės pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių veiklą.

11. Jeigu Komisija pripažįsta, kad potencialus dalyvis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, sprendime turi būti nurodytas teisinis ir faktinis pagrindas. Neigiamas Komisijos sprendimas reiškia, kad valstybė prieštarauja, kad šis asmuo taptų potencialiu dalyviu, ir toks asmuo negali tapti potencialiu dalyviu šio straipsnio 2 dalyje nurodytu būdu, iki jis pašalins savo neatitikties nacionalinio saugumo interesams priežastis, nurodytas Komisijos sprendime, ir Komisija priims naują sprendimą, patvirtindama šio asmens atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

12. Komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

13. Europos Sąjungos valstybės narės, valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, taip pat juridiniai asmenys, kuriuose Europos Sąjungos valstybės narės arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, tiesiogiai ar netiesiogiai turi daugiau kaip 2/3 balsų suteikiančių šių juridinių asmenų akcijų ar kitų kapitalo dalių, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir šiems subjektams netaikoma šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos pareigos ir potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas nėra atliekamas.

14. Asmenims, vykdantiems ar siekiantiems vykdyti ūkinę veiklą ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos teritorijoje, taikomi tokie pat apribojimai ir reikalavimai kaip ir strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialiems dalyviams.

Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

8 straipsnis. Potencialaus dalyvio atitikties europinei ir transatlantinei integracijai kriterijai

Komisija įvertina potencialaus dalyvio atitiktį šiems europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams:

1) ilgalaikės veiklos pobūdžio ir patirties atitinkamoje srityje Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybėse narėse, taip pat kitose nacionaliniam saugumui stiprinti svarbiose valstybėse, plėtojančiose saugumo ryšius su Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybėmis narėmis;

2) realių ketinimų, galimybių ir planuojamų būdų tiesiogiai ar netiesiogiai prisidėti prie nacionaliniam saugumui svarbaus Lietuvos ūkio sektoriaus arba energetikos sistemos spartesnės integracijos į transatlantines ir europines rinkas arba vystymo;

3) Lietuvos europinei ir transatlantinei integracijai palankius verslo kooperacijos ir partnerystės ryšius.

9 straipsnis. Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių sauga

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, atsižvelgdama į įmonių veiklos ypatumus, nustato strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių fizinės ir informacinės saugos reikalavimus, darbuotojų atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą.

2. Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių vadovai atsako už šio straipsnio 1 dalyje nustatytų fizinės ir informacinės saugos, taip pat darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą.

3. Branduolinei (atominei) elektrinei taikomi Branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme ir kituose įstatymuose ir teisės aktuose nustatyti saugos reikalavimai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1677, 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3354 (2003-07-23), i. k. 1031010ISTA0IX-1677
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio papildymo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-2000, 2004-02-05, Žin., 2004, Nr. 28-871 (2004-02-21), i. k. 1041010ISTA0IX-2000
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 5 straipsniu įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-621, 2006-05-25, Žin., 2006, Nr. 65-2385 (2006-06-10), i. k. 1061010ISTA000X-621

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkto pripažinimo netekusiu galios įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-1079, 2007-04-05, Žin., 2007, Nr. 46-1714 (2007-04-26), i. k. 1071010ISTA00X-1079
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-1447, 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 19-675 (2008-02-14), i. k. 1081010ISTA00X-1447
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 4(1) straipsniu įstatymas

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-375, 2009-07-21, Žin., 2009, Nr. 93-3968 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-375
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-2087, 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 76-3931 (2012-06-30), i. k. 1121010ISTA0XI-2087
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-853, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04861
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1272, 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas